Lietas arhīva Nr. C-0565-17
ECLI:LV:TART:2017:1205.C36056517.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2017.gada 5.decembrī
Talsu rajona tiesa
tiesnese V.Pavlovska,
ar tiesas sēžu sekretāri I.Grunsbergu,
piedaloties atbildētājai /pers. A/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu PlusPlus Baltic OU prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

Aprakstošā daļa

konstatēja:

PlusPlus Baltic OU iesniedza prasību pret /pers. A/ par parāda EUR 3458,03, līgumisko procentu EUR 1206,47, līgumsoda EUR 345,80, likumisko nokavējuma procentu EUR 1301,46, tiesas izdevumu piedziņu. Lūdz noteikt prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1764., 1811., 1828., 1934., 1943.pantu.

Prasībā norādīts, ka 2007.gada 7.maijā atbildētāja un AS „Latvijas Krājbanka" noslēdza Patēriņa kredīta līgumu Nr.TL00-07-P-152 un atbildētājai tika piešķirts aizdevums Ls 3000(EUR 4268,62). Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz 2011.gada 15.maijam. Līgums nav vienpusēji izbeigts. Likumiskie nokavējuma procenti aprēķināti par laiku no 2011.gada 15.maija līdz prasības sagatavošanai 2017.gada 20.jūlijam.

Prasītāja pārstāvis lūdz lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes, norādot, ka prasība tiek uzturēta pilnā apjomā.

Tiesas sēdē atbildētāja prasību atzina.

Līdz ar to, atzīstams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, lietu var izskatīt bez prasītāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka PlusPlus Baltic OU prasība ir daļēji apmierināma.

[1] 2008.gada 19.septembrī AS „Latvijas krājbanka" un SIA „MG Projekts" noslēdza Cesijas līgumu un, saskaņā ar pielikumu Nr.2, SIA „MG Projekts" tika nodotas prasījuma tiesības pret /pers. A/(sk. lietas 23., 25.lapa).

Saskaņā ar 2008.gada 30.septembra vienošanās par grozījumiem līgumā 1.1.punktu, ar šo līgumu cedents nodod cesionāram visas savas prasījuma tiesības attiecībā pret cedenta parādnieku (..), kas minēti šī līguma pielikumā Nr.2 – cedenta parādnieku saraksts.

Civillikuma 1805.pants noteic, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

2012.gada 31.augustā AS „Latvijas krājbanka" un SIA „MG Projekts" noslēdza komercķīlas priekšmeta pirkuma līgumu, lai nodrošinātu prasījumu, kas varētu rasties no pušu 2008.gada 30.maijā noslēgtā aizdevuma līguma. Saskaņā ar komercķīlas priekšmeta pirkuma līguma 1.1.punktu SIA „MG Projekts" ieķīlā par labu pārdevējam visu SIA „MG Projekts" mantu kā lietu kopību, ieskaitot ķermeniskās un bezķermeniskās lietas. Atbilstoši nodošanas-pieņemšanas aktam, AS „Latvijas Krājbanka" nodeva un SIA „Atlantijas Nami" pieņēma kredīta saistības pret /pers. A/.

2016.gada 5.aprīlī AS „Latvijas Krājbanka", SIA „Atlantijas Nami", SIA „Krājinvestīcijas" un OU „PlusPlus Baltic" noslēdza Prasījuma tiesību pirkuma(Cesijas) līgumu Nr.83/68 un saskaņā ar pieņemšanas-nodošanas aktu Nr.4, OU „PlusPlus Baltic" tika nodotas prasījuma tiesības pret /pers. A/(sk. lietas 30., 31.lapa).

Tādējādi pamatoti prasību cēlis cesionārs PlusPlus Baltic OU par parāda piedziņu.

[2] 2007.gada 7.maijā AS „Latvijas Krājbanka" un /pers. A/(pēc uzvārda maiņas /Nosaukums H/) noslēdza Patēriņa kredīta līgumu Nr.TL00-07-P-152 un atbildētājai tika piešķirts aizdevums Ls 3000 kredīta Nr.TL00-06-P-232 refinansēšanai un mājas remontam(sk. lietas 12.lapa). Konta izraksts pierāda, ka 2007.gada 7.maijā kredīts Ls 3000 apmērā izsniegts(konta izraksts lietas 14.lapa).

Saskaņā ar Patēriņa kredīta līguma 4.3.punktu, aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš ir 2011.gada 15.maijs. Līguma 5.3.punkts noteic, ka ikmēneša maksājumu apmērs ir Ls 79,47, kas aizņēmējam jāveic līdz katra kalendārā mēneša 15.datumam(līguma 5.4.punkts), kā arī maksa par aizdevuma noformēšanu un izsniegšanu Ls 22,44(līguma 4.4.punkts).

Patēriņa kredīta noteikumu 6.2.punkts noteic, ka patēriņa kredīta atmaksa veicama saskaņā ar noteikumiem un līgumu.

Saskaņā ar Patēriņa kredīta noteikumu 9.1.1.punktu aizņēmējam ir pienākums atmaksāt saņemto patēriņa kredītu, samaksāt procentus un pienācīgi izpildīt citas līgumā un noteikumos noteiktās saistības. 9.1.2.punkts noteic, ka aizņēmēja pienākumu nodrošināt, ka katra kalendārā mēneša līgumā norādītajā datumā kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Kā redzams prasības summas aprēķinos, atbildētāja veica vairākus maksājumus saskaņā ar līgumu, samaksājot pamatsummu EUR 810,58, līdz ar to, pamatparāda summa ir EUR 3458,04, bet prasītājs to lūdz piedzīt EUR 3458,03 apmērā.

Līgums ir noslēgts tiesīgi, notecējis ir noteiktais aizdevuma samaksas termiņš, nav iegūti pierādījumi, ka atbildētāja aizdevumu ir atmaksājusi, tāpēc pamatota ir prasība piedzīt parāda pamatsummu.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, atbildētāja pienākums ir pierādīt, ka samaksa ir izdarīta.

Tiesa nekonstatē Komerclikuma 406.panta noilgumu, jo līguma beigu termiņš noteikts 2011.gada 15.maijs un 2013.gada 1.janvāra, 2015.gada 3.decembra, 2016.gada 3.maija atgādinājumi pārtrauc noilgumu(Civillikuma 1905.pants).

[3] *Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu, procenti par aizdevumu dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.*

Atbilstoši Civillikuma 1753.pantam, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Patēriņa kredīta noteikumu 5.1.punkts noteic, ka par patēriņa kredīta izmantošanu aizņēmējs maksā bankai procentus līgumā norādītajā kārtībā. Noteikumu 5.2.punkts noteic, ka procentus banka aprēķina no neatmaksātā patēriņa kredīta atlikuma. Procenti jāmaksā no dienas, kad patēriņa kredīts izsniegts, līdz patēriņa kredīta pilnīgas atmaksas dienai. Procenti tiek aprēķināti, pēc formulas 365/360, aprēķinos tiek pieņemts attiecīgā mēneša faktiskais dienu skaits mēnesī un 360 dienas gadā.

Patēriņa kredīta līgumā puses vienojās, ka procentu likme ir 12% un gada procentu likme ir 13,51%. Līguma darbības laikā puses vienojās par aizdevuma lietojuma procentu samaksu EUR 1765,84.

Kā redzams prasības summas aprēķinos, atbildētāja veica vairākus procentu maksājumus saskaņā ar līgumu, samaksājot līgumiskos procentus EUR 559,37, līdz ar to, līgumisko procentu parāda summa ir EUR 1206,47.

Tiesa atzīst prasītāja tiesības saņemt nolīgtos procentus par aizdevuma lietojumu laikā no 2007.gada 7.maija līdz 2011.gada 15.maijam, jo procentu apmēru puses ir nolīgušas līgumā un procenti ir samaksa par sveša kapitāla lietojumu.

[4] *Civillikuma 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Tiesa atzīst, ka pamatota ir prasība piedzīt likumiskos nokavējuma procentus, jo atbildētājs pieļāva samaksas nokavējumu, un Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka „Prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas-tad no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu"(sk. Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums SKC-644/2013, 6.lapa).

Sākot no līguma atmaksas beigu termiņa - 2011.gada 15.maija ir aprēķināmi likumiskie nokavējuma procenti un par sešu gadu kavējumu, līdz 2017.gada 20.jūlijam tie ir EUR 1301,46.

[5] *Civillikuma 1716.pants noteic, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.*

Patēriņa kredīta noteikumu 8.punktā puses vienojās, ka par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem aizņēmējam jāmaksā līgumsods līgumā norādītajā apmērā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas. Līgumsoda samaksa neatbrīvo aizņēmēju no līgumā un noteikumos noteikto saistību izpildes.

Līguma 5.5.punktā noteiktais līgumsoda apmērs ir 0,5% dienā.

Saskaņā ar minēto punktu, prasītājs aprēķināja līgumsodu par aizdevuma atmaksas termiņa nokavējumu par laiku no 2007.gada 7.maija līdz 2011.gada 15.maijam EUR 12 210,22, bet lūdz to piedzīt samazināta apmērā.

Nav strīds par to, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta izpratnē prasītājs ir atzīstams par pakalpojuma sniedzēju, bet atbildētāja ir patērētājs.

No Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitās daļas un judikatūras izriet, ka līguma noteikumu taisnīgumu tiesai ir jāvērtē pēc savas ierosmes(Augstākās tiesas Civillietu departamenta spriedums SKC-383/2016, SKC-94/2016, SKC-241/2015, SKC-200/2015).

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmā daļa aizliedz pakalpojuma sniedzējam iepriekš sagatavotos līguma projektos piedāvāt tādus līguma noteikumus, kas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem. Atbilstoši 6.panta trešajai daļai līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu.

Judikatūrā nostiprinājies viedoklis, ka iepriekš sastādīta tipveida līguma noteikumi ir atzīstami par savstarpēji neapspriestiem. Gadījumā, ja ražotājs, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs apgalvo, ka līguma noteikumi ir savstarpēji apspriesti ar patērētāju, viņa pienākums ir to pierādīt *(sk., piem., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 7.marta spriedumu lietā Nr. SKA-59).*

Lietā arī nav iesniegti nekādi pierādījumi, kas dotu pamatu secināt, ka, slēdzot Patēriņa kredīta līgumu, līgumsoda noteikumi ar atbildētāju tika apspriesti, un atbildētāja labprātīgi uzņēmās saistību maksāt nesamērīgi lielu līgumsodu.

Atbilstoši Patērētāja tiesību aizsardzības likuma 6.panta vienpadsmitajai daļai tiesa izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus nepiemēro.

Konstatējot starp profesionāli un patērētāju noslēgta līguma noteikuma negodīgumu, tiesa attiecīgo līguma noteikumu nepiemēro vispār (*sk. Eiropas Kopienu tiesas 2012. gada 14. jūnija spriedumu lietā Nr. C-618/10, 2013. gada 21. februāra spriedumu lietā Nr. C-472/11, 2013. gada 30. maija spriedumu lietā Nr. C-488/11*).

Tiesa atzīst, ka noteiktais līgumsods 0,5% apmērā dienā, tādējādi 182,5% gadā no ikmēneša maksājuma nesamaksātās summas par katru maksājuma termiņa kavējumu, ir nesamērīgi liels, tam nav nekāda ekonomiska pamatojuma, un šāda noteikuma iekļaušana līgumā nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām. Turklāt jāņem vērā, ka tikai kreditoru vainas dēļ prasības celšana lietā ir novilcināta. Tas apstāklis, ka prasītājs lūdza piedzīt līgumsodu 10% apmērā no pamatsummas, neizmaina līguma netaisnīgā punkta būtību un atbilstību. Ņemot vērā minēto, tiesa noraida prasību daļā par līgumsoda piedziņu, jo līgumā ietvertais 5.5.netaisnīgais līguma noteikums nav piemērojams.

[6] *Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.*

No atbildētāja par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva EUR 473,38 un ar tiesas pavēstu sūtīšanu saistītie izdevumi EUR 3,20.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājam atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no paša kapitāla (Civillikuma 1765.pantā noteiktie likumiskie procenti).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta 2.daļu, ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193.pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt daļēji PlusPlus Baltic OU, reģistrācijas numurs 12273105, prasību.

Piedzīt no /pers. A/ par labu PlusPlus Baltic OU aizdevuma pamatsummu EUR 3458,03, aizdevuma lietojuma procentus EUR 1206,47, likumiskos

nokavējuma procentus par laiku līdz 2017.gada 20.jūlijam EUR 1301,46, valsts nodevu EUR 473,38, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,20, kopā EUR 6442,54(seši tūkstoši četri simti četrdesmit divi *euro* un 54 centi).

Noraidīt prasību par līgumsoda EUR 345,80 piedziņu.

Parādu samaksāt prasītāja norēķinu kontā AS „Swedbank" Nr./konta numurs/; maksājuma mērķis: /pers. A/.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu-desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atzīt PlusPlus Baltic OU tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% (seši procenti) no simta gadā no paša kapitāla.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese V.Pavlovska